

NOTAT

12 december 2017

Architecture, Planning and World
Heritage

Bolette Lehn Petersen
blp@slks.dk
+45 33 74 52 44

Jour. nr. 17/08200

Revision af Rigsfællesskabets tentativliste til UNESCO Verdensarv

UNESCO's Verdensarvskonvention fra 1972 har til formål at beskytte kultur- og naturarv af enestående universel værdi for menneskeheden gennem optagelse af steder på verdensarvslisten. Kultur- og naturarv kan omfatte monumenter, bygninger, byggerier, kulturlandskaber eller naturområder. Den kan være naturskabt, menneskeskabt eller skabt af mennesker og natur i fællesskab. Den kan være et bygningsværk, som repræsenterer et vigtigt historisk udviklingstrin, eller et naturfænomen af enestående æstetisk eller videnskabelig betydning.

Verdensarvskonventionen er ratificeret af 193 lande, og er dermed den UNESCO konvention, som flest stater har undertegnet. Verdensarv er dermed også et globalt brand.

Det er Verdensarvskomiteen, der træffer beslutning om optagelse af nye steder på Verdensarvslisten. Medlemsstaterne skal som grundlag for komiteens beslutninger udarbejde en oversigt over potentielle emner for verdensarvssteder inden for deres territorium og som opfylder konventionens krav til enestående universel værdi for menneskeheden. Denne oversigt kaldes tentativlisten. Det er et krav, at et sted skal være optaget på tentativlisten, før det kan nomineres som verdensarvssted.

Der er to overordnede målsætninger i forbindelse med revision af Rigsfællesskabets tentativliste. Dels ønsket om at have en åben og gennemsigtig proces dels, at der er en høj succesrate for de steder, der optages på listen.

Den nuværende tentativliste

Rigsfællesskabets tentativliste ser i dag sådan ud:

Aasivissuit – Nipisat, Inuit Hunting Ground between Ice and Sea	2003	Kultur
Frederiksstad med Amalienborg	1993	Kultur
Molerklinerne	2010	Natur
Vikingetidens trelleborge	2010	Kultur
VIKING MONUMENTS AND SITES / Jelling mounds, runi stones, palisade area and church	2011	Kultur
VIKING MONUMENTS AND SITES / The Trelleborg fortre	2011	Kultur

Procedure

Alle kommuner og direkte adspurgte kan indsende forslag til emner til den danske tentativliste til Slots- og Kulturstyrelsen. Forslag fra Grønland eller Færøerne sendes til Slots- og Kulturstyrelsen fra henholdsvis Selvstyret eller Hjemmestyret, som selv fastlægger procedure for indhentning af forslag til tentativlisten. Forslagene skal opfylde en række krav, som er beskrevet herunder. Blanket til forslag kan findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

Beskrivelse

Forslaget skal være ledsaget af en beskrivelse. Såfremt emnet er beskyttet gennem fredninger, bevarende lokalplaner eller andre forhold, skal det oplyses.

Begrundelse

Forslaget skal være begrundet ud fra Verdensarvskonventionens definitioner af henholdsvis kultur- og naturarv, jf. konventionens artikel 1, samt ud fra emnets enestående universelle værdi. Hermed forstås, at emnets betydning bliver vurderet som værende så væsentligt, at det er af global betydning og bør beskyttes af hensyn til nuværende og kommende generationer.

I UNESCO's operationelle retningslinjer for implementering af verdensarvskonventionen (Operational Guidelines) findes nærmere definitioner og beskrivelser af begrebet "enestående universelle værdier" samt om de krav, der fra UNESCO's side stilles til verdensarvssteder.

Forslag til nomineringskategori og kriterium

Et forslag skal vedlægges udkast til kategori (kultur, natur, blandet kultur- og natur eller kulturlandskab) og en beskrivelse af, hvordan det opfylder et eller flere af UNESCO's kriterier.

Afgrænsning

Forslag skal vedlægges kort, der viser den påtænkte afgrænsning både af selve nomineringsområdet og bufferzonen omkring dette (se Statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017 vedr. bufferzoner).

Komparativ analyse

Det skal overordnet godtgøres, at tilsvarende emne ikke allerede findes på verdensarvslisten samt, at det er en bedre repræsentant end eventuelle andre lignende.

Tilkendegivelse af opbakning

Slots- og Kulturstyrelsen stiller krav om, at et forslag skal være vedlagt en tilkendegivelse af støtte fra ejer(e) og fra den eller de implicerede kommuner. Kravet herom har baggrund i, at den lokale forankring er meget væsentlig i

forhold til både udarbejdelse af nomineringer og den efterfølgende forvaltning, formidling og beskyttelse af verdensarvsstedet.

Organisation

Forslag skal vedlægges udkast til organisationsplan og finansieringsforslag for udarbejdelse af nominering. Organisationsplanen skal belyse, hvorledes det lokale engagement og den lokale inddragelse indgår i processen. En nominering er ressourcetung både i arbejdstid og økonomisk. Ved de seneste nomineringer har der typisk, foruden en meget dedikeret (ofte lokalt placeret) hovedansvarlig forfatter, været tilknyttet forskellige eksperter, kommunale medarbejdere samt repræsentanter fra berørte institutioner, lokale ngo'er samt turismeaktører. Økonomisk vil en nominering forventeligt ligge på 1-2 mio. kr. samt arbejdstimer fra de, der ikke direkte er ansat til at arbejde på nomineringen (kommunale kræfter m.fl.). Udgifterne finansieres af forslagsstilleren, fx via en kombination af kommunale midler og fondsmidler.

Vurdering af forslagene

Som følge af det ressourcekrævende arbejde med at udarbejde nomineringsmateriale både i tidsmæssig og økonomisk henseende er det vigtigt, at der kun optages emner på tentativlisten, der har meget høj sandsynlighed for at blive optaget på verdensarvslisten.

Efter modtagelse af forslagene indhenter Slots- og Kulturstyrelsen udtalelser fra de uafhængige faglige eksperter i de danske nationalkomitéer under henholdsvis ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) eller IUCN (International Union for Conservation of Nature), på de forslag, som lever op til ovenstående krav. Derudover tager Slots- og Kulturstyrelsen kontakt til relevante lokale institutioner og ngo'er for at sikre, den lokale opbakning er til stede.

Slots- og Kulturstyrelsen indstiller herefter, på baggrund af den indhentede viden og tidligere erfaring, til ministeren, hvilke steder, der foreslås optaget på tentativlisten. Det er ministeren, der træffer den endelige beslutning om listens sammensætning.

Yderligere informationer

Verdensarvskonventionen - <http://whc.unesco.org/en/conventiontext/>

Operational Guidelines - <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>

Kriterier - <http://whc.unesco.org/en/criteria/>

Tentativliste (medlemslande) - <http://whc.unesco.org/en/tentativelists/>

Blanket til forslag - <https://slks.dk/verdensarv/forslag-til-verdensarvslisten/>

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

chefkonsulent Bolette Lehn Petersen, 33 74 52 44 eller blp@slks.dk

kontorchef Michael Lauenborg, 23 23 38 25 eller mil@slks.dk